

NPRD DECEMBER 2024

Q&A Jachtvliegtuigcapaciteit

Q&A Onverharde landingsbaan voor tactisch luchttransport (dirt strip)

Q&A Algemeen

Q&A Jachtvliegtuigcapaciteit

Q: waarom is uitbreiding van vliegen met jachtvliegtuigen in Nederland nodig?

- Ondanks intensief gebruik van simulatoren en oefeningen in het buitenland zijn er momenteel onvoldoende mogelijkheden binnen Nederland. De uitbreiding is nodig voor de geoefendheid van onze vliegers. Ook is extra capaciteit nodig voor tijdelijke stationering van jachtvliegtuigen van bondgenoten ('bed-down') en voor tactische spreiding van eigen jachtvliegtuigen en van bondgenoten. Daarnaast is extra capaciteit nodig vanwege de bijdrage van Nederland aan grootschalige NAVO-oefeningen als Frisian Flag en NATO-flag.

Q: welke locaties worden wel en welke niet verder onderzocht?

• Behoeft	• Locaties die verder onderzocht worden	• Locaties die niet verder onderzocht worden
<ul style="list-style-type: none">• Jachtvliegtuigcapaciteit	<ul style="list-style-type: none">• De Peel (Luitenant-Generaal Bestkazerne),• Groningen Airport Eelde• Lelystad Airport• Vliegbasis Woensdrecht (maximaal halve behoefte)• Twente Airport (maximaal halve behoefte)	<ul style="list-style-type: none">• Vliegbasis Volkel• Vliegbasis Leeuwarden• Vliegbasis Gilze-Rijen• Vliegbasis Eindhoven

Q: Op basis van welke criteria wordt een locatie voor uitbreiding jachtvliegtuigen wel/niet nader onderzocht?

- **Geluidshinder** kwam als belangrijke aspect in de vragen en zorgen van omwonenden naar voren. Het **aantal geluidgehinderde woningen** is daarom als **belangrijk aspect** in het planMER meegenomen. Uit de voorlopige planMER-resultaten blijken deze uitkomsten ook duidelijk onderscheidend voor de onderzochte alternatieven.

- **Lelystad Airport** heeft significant de **minste negatieve geluidseffecten op woningen**. Zowel bij een hele als een halve behoefte. Voormalig vliegbasis De Peel en daarna Groningen Eelde Airport volgen als minst slechte alternatieven op het gebied van geluidshinder.

Q: zijn er bij uitbreiding van vliegen jachtvliegtuigen effecten voor de civiele luchtvaart? Zo ja, welke?

Dat ligt eraan waar Defensie uiteindelijk mag groeien. Effecten voor de civiele luchtvaart, zoals inpassing van het vliegverkeer in het luchtruim, is daarom onderdeel van het onderzoek. Dan doen we voor alle alternatieven op dezelfde manier. Zodat ook op dit vlak de juiste beslisinformatie wordt verzameld op basis waarvan het kabinet een onderbouwd besluit kan nemen. Deze informatie wordt uiteindelijk bekendgemaakt met de publicatie van het planMER en de beleidsvisie Ruimte voor Defensie.

Q&A Onverharde landingsbaan voor tactisch luchttransport (dirt strip)

Q: waarom heeft Defensie behoefte aan een korte, onverharde landingsbaan?

- Het is voor een militair vliegtuig niet altijd mogelijk om op een normaal vliegveld of vliegbasis te landen of opstijgen. Denk hierbij aan het evacueren van mensen uit een conflictgebied. Vliegtuigbemanningen moeten daarom trainen in het landen op en opstijgen van onverharde landingsbanen.
- Ook het snel prepareren en herstellen van deze 'dirtstrips' moet getraind en geoefend worden door de 11e Luchtmobiele Brigade en het Korps Commando Troepen.

Q: welke locaties worden wel en welke niet verder onderzocht?

Behoefte	Locaties die verder onderzocht worden	Locaties die niet verder onderzocht worden
Korte, onverharde landingsbaan tactisch luchttransport ('dirtstrip')	<ul style="list-style-type: none">• Militair luchtvaartterrein Deelen• De Peel (Luitenant-Generaal Bestkazerne)• Vliegbasis Gilze-Rijen• Oefenterrein Leusderheide	<ul style="list-style-type: none">• Twente Airport• Oefenterreinen De Haar, Havelte-West, Oirschotse Heide, Rucphense Heide

Q: Op basis van welke criteria wordt een locatie voor de dirtstrip wel/niet nader onderzocht?

- Dat zijn verschillende criteria zoals die in het planMER onderzoek worden bekeken. Voor deze behoefte is onder meer het aantal 'geluidgehinderde' woningen meegenomen in het planMER-onderzoek. De omgeving van militair luchtvaartterrein Deelen en voormalig vliegbasis De Peel komen daar als minst slecht uit. De impact op natuur is het grootst bij Deelen, door de ligging midden op de Veluwe. Dit effect wordt daarom verder onderzocht.
- Ook onderzoekt Defensie de mogelijkheden van een 'dirtstrip' op Vliegbasis Gilze-Rijen en oefenterrein Leusderheide. Bij de oefenterreinen Havelte-West, Oirschotse Heide en Rucphense Heide geldt dat een (groot) verdringingseffect optreedt voor andere oefeningen op het oefenterrein bij het plaatsen van een dirtstrip op deze locaties. Voor de verder te onderzoeken locaties worden zowel de volledige als de beperkte behoefte onderzocht.

Q&A Algemeen

Q: Wat betekent het als een locatie niet verder wordt onderzocht?

(a) Wat houdt dit in?

- Voor deze locaties geldt dat de kans zeer klein is om als voorkeursalternatief te worden opgenomen in het ontwerp van de Beleidsvisie Ruimte voor Defensie.
- In het planMER (hierin worden de effecten van de uitbreidingsplannen van Defensie op milieu en omgeving weergegeven) worden alle alternatieve locaties van de verschillende ruimtelijke behoeften onderzocht op verschillende thema's met betrekking tot de fysieke leefomgeving.
- De **resultaten** van het planMER laten zien dat realisatie vanuit één of meerdere aspecten van de leefomgeving niet voor de hand ligt op sommige locaties. Mogelijk geldt dat ook voor een locatie in uw gemeente/omgeving. Voor deze locatie geldt dan dat de **kans zeer klein is om uiteindelijk als voorkeursalternatief** in het ontwerp van de Beleidsvisie Ruimte voor Defensie te worden opgenomen.

(b) Welke vervolgstappen zijn nu nog voor mij/mijn regio van belang?

- De locatie in uw gemeente/omgeving valt **nog niet definitief** af.
- Dat gebeurt pas in 2025 na de definitieve vaststelling van de beleidsvisie Ruimte voor Defensie.

Q: Wat betekent het als een locatie wel verder wordt onderzocht? Wat houdt dit in?

- Voor deze locaties geldt dat er verder, verdiepend onderzoek plaatsvindt of deze locaties als voorkeursalternatief opgenomen kunnen worden in het ontwerp van de Beleidsvisie Ruimte voor Defensie.
- In het **voorlopige** planMER (hierin worden de effecten van de uitbreidingsplannen van Defensie op milieu en omgeving weergegeven) worden alle alternatieve locaties van de verschillende ruimtelijke behoeften onderzocht op verschillende thema's met betrekking tot de fysieke leefomgeving.

Q: Wanneer is er meer duidelijkheid?

- Naar verwachting in het voorjaar van 2025. Het kabinet beslist dan welke uitbreidingen Defensie waar kan uitvoeren. Daarbij weegt het kabinet de ruimtebehoeften van Defensie af tegen andere belangrijke opgaven in Nederland. Denk daarbij bijvoorbeeld aan woningbouw, landbouw, de energietransitie, natuur.

Q: Eerder is (aan mij) gecommuniceerd dat er locaties zouden afvallen, op basis van kansrijk/niet kansrijk. Hoe verhoudt dit zich tot 'niet verder onderzochte locatie'?

- Met de omschrijving 'kansrijk/niet kansrijk' wordt bedoeld dat o.b.v. het planMER onderzoek realisatie op die locatie niet kansrijk wordt geacht om uiteindelijk een voorkeurslocatie te worden. Daarom worden deze locaties niet verder onderzocht.

- In deze fase van het NPRD is het nog niet mogelijk om alternatieve locaties definitief te laten afvallen. Dit kan pas als de Beleidsvisie Ruimte voor Defensie definitief wordt vastgesteld door het kabinet. De reden hiervoor is dat bij het verschijnen van het planMER voor iedereen inzichtelijk moet zijn hoe alle alternatieve locaties die in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau en de Nota van Antwoord zijn opgenomen, zijn beoordeeld. Het planMER moet dus aansluiten bij de door het kabinet vastgestelde Nota Reikwijdte en Detailniveau voor alle alternatieve locaties.
- De reden dat we nu deze lijst publiceren, is dat bij veel betrokkenen een grote behoefte bestaat om zo snel mogelijk duidelijkheid te krijgen als een locatiealternatief niet verder wordt onderzocht (de zogenaamde eerste trechtering). Ook met de Tweede Kamer is afgesproken hier zo snel mogelijk over te communiceren.

Q: Op basis waarvan zijn er nu locaties aangegeven als ‘niet verder te onderzoeken’ locaties?

- Dit is gebeurd op basis van de onderzoeksresultaten in het planMER. Hierin worden alle alternatieve locaties van de verschillende ruimtelijke behoeften onderzocht op verschillende thema’s met betrekking tot de fysieke leefomgeving. Daaruit bleek dat de realisatie van de ruimtelijke behoeften vanuit één of meer aspecten van leefbaarheid (zoals geluid, natuur, woningen, etc) niet voor de hand ligt.

Q: Hoe is de selectie gegaan?

- Op basis van voorlopige planMER resultaten uit de onderzoekscriteria zoals benoemd in het NRD (aangevuld met de uitbreiding van de onderzoeksthema’s zoals benoemd in de Nota van Antwoord en Nota van Reactie). De onderzoeksresultaten worden begin volgend jaar openbaar met de publicatie van het planMER en de ontwerp Nationale Beleidsvisie

Q: Waarom publiceert het Ministerie van Defensie welke locaties nu niet verder onderzocht worden, als dit nog geen definitief uitsluitsel geeft?

- In de provinciale bijeenkomsten bleek bij veel bezoekers een grote behoefte te bestaan om zo snel mogelijk duidelijkheid krijgen als een locatie-alternatief in het vervolgproces niet verder wordt onderzocht, de zogenaamde eerste trechtering. Zij gaven aan dat juist de onzekerheid over hun situatie datgene is waar ze zich grote zorgen over maken. Daarom maakt Defensie nu bekend welke locaties niet meer verder onderzocht worden. Defensie beseft overigens dat dit nog geen absolute zekerheid biedt. Voor deze locaties geldt wel dat de kans zeer klein is om als voorkeursalternatief in het ontwerp van de Beleidsvisie Ruimte voor Defensie te worden opgenomen.

Q: U schrijft in de Kamerbrief dat u veel heeft geleerd van de (bestuurlijke) gesprekken en informatiebijeenkomsten; wat heeft u hier dan van geleerd?

- In de eerste plaats bleek er in deze gesprekken een grote behoefte te bestaan om zo snel mogelijk duidelijkheid te krijgen als een locatie-alternatief in het vervolgproces niet verder wordt onderzocht.
- Ten tweede willen bewoners en bestuurders hier graag rechtstreeks over worden geïnformeerd. Bezoekers van de informatiebijeenkomsten gaven aan dat juist de onzekerheid over hun situatie datgene is waar ze zich grote zorgen over maken. Op basis hiervan verrijkt en verscherpt Defensie zijn aanpak. Onder andere: om zo snel mogelijk onzekerheid weg te nemen delen we in deze fase wat er niet verder wordt onderzocht, informeren we betrokken ambtenaren bij gemeenten en provincies over het proces en de communicatie en sturen we kaveleigenaren brieven naar alle locaties waar het direct ruimtegebruik betreft.

Q: Kunnen locaties, die nu niet verder onderzocht worden, weer terug op de lijst komen?

- Vanuit de onderzoeksresultaten blijkt dat ze in de ontwerp beleidsvisie (zeer waarschijnlijk) niet als voorkeursalternatief zullen worden aangeboden aan het kabinet. Maar ook dan is de uiteindelijke besluitvorming is nog steeds aan het kabinet zelf.